

РЕШЕНИЕ

№ 24140

гр. София, 13.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав, в
публично заседание на 24.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разглежда дело номер **7435** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано по жалба на адв. Г. И., като пълномощник на Д. Й. Я. от [населено място] срещу РЕШЕНИЕ по Протокол №10/01.07.2024г. на Академичния съвет (АС) на Националната художествена академия (НХА), В ЧАСТТА с която не е прието предложението на Катедрения съвет на Катедра „Рекламен дизайн“ и на Факултетния съвет на Факултета за приложни изкуства и дизайн на НХА за удължаване на трудовия договор на жалбоподателката, на основание §11 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за висшето образование (ПЗР ЗВО).

Жалбоподателката претендира за нищожност на Решението на Академичния съвет, в оспорваната му част, и моли съда да я обяви. Поддържа, че АС няма компетентност да преразглежда решението на Факултетния съвет (ФС) с което е било предложено да бъдат продължени трудовите договори на хабилитирани преподаватели, навършили пенсионна възраст, сред които и тя самата. Смята, че въпросът на кои преподаватели да бъдат удължени трудовите договори е бил окончателно решен с акта на ФС. Твърди, че нормата на чл.11, ал.5, т.22 от Правилника за дейността на НХА е в противоречие със ЗВО и със Закона за развитието на академичния състав в РБългария (ЗРАС), които не предвиждат контролни или контролно-отменителни правомощия на Академичния спрямо Факултетния съвет. Еwentуално оспорва административния акт като незаконосъобразен и моли съда да го отмени. Претендира, че в оспорваната му част, Решението на АС не съдържа фактически основания и съответно страда от съществен порок във формата. Смята, че при издаване на акта са били допуснати нарушения на процесуалните правила, тъй като административният орган не е изяснил и обсъдил относимите факти и обстоятелства. Релевира

доводи, че АС е бил обвързан при вземане на процесното решение от предложението на ФС за продължаване на трудовия ѝ договор. Намира, че е ясна логиката на законодателя да осигури заемането на съответната академична длъжност да бъде одобрено от специалисти от съответното или сходно професионално направление в областта на науката. Твърди, че не е съобразено с целта на закона и е извън житейската логика специалисти в други области (например живопис и стенопис) да преценяват необходимостта от продължаване на договора на преподавател по компютърно проектиране в Катедра „Рекламен дизайн“. Предявява и искане съдът да упражни инцидентен контрол за действителността на Правила и условия за вземане на решения от АС чрез тайно или явно гласуване, приети на заседание на АС на 17.06.2024г. Позовава се на разпоредбата на чл.146, ал.3 АПК която установява, че административните актове могат да бъдат оспорени като нищожни без ограничение във времето. Чрез процесуалния си представител адв. Г. И. поддържа жалбата и моли съда да я уважи и да осъди ответника да ѝ възстанови сторените разноски по водене на делото, съгласно представен списък.

Ответникът - АКАДЕМИЧЕН СЪВЕТ на Националната художествена академия, оспорва жалбата. В писмено становище от 18.02.2024г. и чрез процесуалния си представител адв. И. М., прави възражение за недопустимост на жалбата и евентуално я оспорва като неоснователна и моли съда да я отхвърли. Поддържа, че в оспорваната му част актът е действителен и не са налице сочените основания за прогласяване на неговата нищожност или евентуално за отмяната му като незаконосъобразен. Не претендира за разноски.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и писмените доказателства събрани по делото, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата срещу Протоколното решение на АС, в частта с която е отхвърлено предложението по т.2.2.4. на Катедра „Рекламен дизайн“ за удължаване на трудовия договор на доц. Д. Я. за една година при условията на §11 ПЗР ЗВО, е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Съдът приема, че решението на Академичния съвет по §11, ал.1 ПЗР ЗВО, е индивидуален административен акт по смисъла на чл.21, ал.1 АПК, тъй като с него непосредствено се засяга законен интерес на жалбоподателката Я. да бъде удължен трудовият ѝ договор след придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Като акт на орган на управление на висшето училище Решението на АС подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната норма на чл.38 ЗВО.

По делото не са ангажирани доказателства за това в кой момент спорният акт е бил редовно съобщен на жалбоподателката, поради което и подадената на 15.07.2024г. жалба е в срок. Освен това в оспорвания акт не е изрично посочено дали и по какъв ред подлежи на обжалване, поради което и е приложима нормата на чл.140, ал.1 АПК. Съгласно тази разпоредба когато в административния акт или в съобщението за неговото издаване не е указано пред кой орган и в какъв срок може да се подаде жалба, съответният срок за обжалване по този дял се удължава на два месеца.

Разгледана по същество, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

В чл.328, ал.1 от Кодекса на труда са посочени основанията при които работодателят може да прекрати трудовия договор с работника или служителя след като му отправи писмено предизвестие. Т. основание е придобиването на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст (т.10), освен в изрично посочените случаи по [чл.69в от Кодекса за социално осигуряване](#) (КСО) и §11 ПЗР ЗВО.

С нормата на §11, ал.1 ПЗР ЗВО е предвидена възможност (не задължение) за работодателя, при навършване на 65-годишна възраст – за професори, доценти и доктори на науките, да не прекрати

при условията на чл.328, ал.1, т.10 КТ трудовите им договори, а да ги удължи за срок до три години, по предложение на катедрения съвет и съвета на основното звено и/или филиала след решение на академичния съвет.

При това и от анализа на цитираните норми следват няколко извода: 1) Положителното решение на АС, а не предложението на Катедрения и/или на Факултетния съвет, е актът въз основа на който ректорът, в качеството му на работодател може да упражни правомощието си за продължаване срока на трудовия договор с хабилитирано лице след придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.; 2) Макар положителното решение на АС да е абсолютна процесуална предпоставка (условие без което не може) за упражняване на правомощието по §11, ал.1 ПЗР ЗВО във вр. с чл.328, ал.1, т.10 КТ, такова Решение на АС не създава задължение за работодателя непременно да се възползва от дадената му от закона възможност.; 3) Отрицателното решение на АС обаче, е пречка работодателят да упражни правомощието си да удължи договора с хабилитирано лице след навършване на определената в КТ възраст – 65г., независимо какво е било предложението на Катедрения, респективно Факултетния съвет. Както е видно от самата норма К. съвет и съветът на основното звено могат да предложат, но решението се взема от Академичния съвет, който не е обвързан от предложението.

В случая няма спор и се установява с приетите писмени доказателства, че на заседание, проведено на 13.05.2024г., К. съвет на Катедра „Рекламен дизайн“, на което е присъствала и жалбоподателката Д. Я., единодушно е приел да предложи да бъде удължен с една година трудовият договор на доц. Я., на основание §11 ПЗР ЗВО (решение по т.2 по Протокол от 13.05.2024г., л.119, 120). Установява се също, че това предложение е било докладвано на заседание на ФС, проведено на 25.06.2024г. С решение по т.2 по Протокол №7/25.06.2024г. ФС на Факултета по Приложни изкуства и дизайн към НХА е приел да предложи удължаване за срок от една година на трудовите договори на изрично посочените хабилитирани лица сред които и доц. Д. Я., смятано от 11.08.2024г. (л.121-125).

Процесното решение на АС е взето на присъствено заседание на 01.07.2024г. за което по делото е прието и не е оспорено копие от стенографския протокол. Видно от протокола, предложението на Катедрения съвет, както и предложението на ФС от 25.06.2024г. са били докладвани от заместник декана. Преди да пристъпи към гласуване на предложенията АС е избрал комисия която да проведе избора. За работата на комисията и за резултата от проведеното гласуване е съставен Протокол от 01.07.2024г. (л.126, 127). Резултатите от гласуването са обективирани и в Протокола от заседанието на АС, като от тях е видно, че повече от половината от присъстващите членове на АС – 17 от 25, са гласували против решението за удължаване на трудовия договор на доц. Д. Я..

Съдът приема, че процесното решение е прието при наличие на кворум и мнозинство, установени в чл.30, ал.2 във вр. с чл.36а ЗВО и в Правилника за дейността на НХА – чл.9, ал.2 и чл.11, ал.1. Съгласно чл.30, ал.1 ЗВО Академичният съвет е орган за ръководство на учебната и научната дейност на висшето училище, който осъществява правомощията, предвидени в т.1 – т.18. В ал.2 на чл.30 ЗВО е установено, че АС се състои от 25 до 45 членове и включва представители на академичния състав, работещи на основен трудов договор с висшето училище, студенти, докторанти и служители. Нормата на чл.36а ЗВО определя, че заседанията на колективните органи за управление на висшето училище (каквото безспорно е АС), на неговите основни звена и/или филиали са редовни, ако присъстват две трети от списъчния състав на членовете им. При определяне на кворума от списъчния състав се изключват лицата в отпуск при временна нетрудоспособност, поради бременност, раждане и осиновяване и за отглеждане на малко дете или в командировка извън страната, както и членовете на съвета на настоятелите, които не

присъстват на заседанието. Общият брой на тези лица не може да бъде повече от една четвърт от броя на лицата в списъчния състав (така чл.36а, ал.2 ЗВО). Според регламента на чл.36а, ал.3 ЗВО решенията на колективните органи за управление се вземат с обикновено мнозинство, освен ако в закона е уредено друго.

В конкретния случай броят на членовете на АС е определен в чл.9, ал.2 от Правилника за дейността на НХА, утвърден през 2020г. (л.58 -106). Съгласно тази норма АС се състои от 27 членове от които: хабилитирани преподаватели, които работят на основен трудов договор – 60%; нехабилитирани преподаватели – 20% от състава на съвета; 15% от състава – студенти и 5% служители.

Видно е от неоспорения Протокол №10/01.07.2024г., че на процесното заседание са присъствали 25 от общо 27 членове на АС, а оспорваното решение да не се продължава трудовият договор с жалбоподателката Я., е прието с мнозинство 68% от гласувалите. При това съдът приема, че процесното решение е прието при наличие на кворум и мнозинство на колективния орган и следователно е действителен акт.

Неоснователни са доводите на жалбоподателката, че процесното решение е нищожен административен акт, тъй като АС не е имал правомощие да отменя решението на ФС с което, според нея е приключило производството по преценка дали да бъде удължен трудовият й договор. Такъв извод не следва от приложимата норма на §11, ал.1 ПЗР ЗВО, която изрично определя правомощията на различните органи на висшето училище. Както е видно от цитираната разпоредба К., съответно ФС могат да предложат, но в правомощията на АС е да вземе решение – положително или отрицателно, за продължаване на трудови договори на хабилитирани лица, навършили определената в закона възраст и придобили право на пенсия за осигурителен стаж. Съдът отбелязва, че тъй като с нормата на §11, ал.1 ЗВО законът предоставя на работодателя правна възможност, а не задължение, то положителното решение на АС е само предпоставка за упражняването на това правомощие, но отрицателното решение препятства възможността за едностранно удължаване на трудовия договор.

Съдът намира за недопустимо искането на жалбоподателката съдът да упражни инцидентен контрол за законосъобразност върху Правила и условия за вземане на решения от АС чрез тайно или явно гласуване, приети на заседание на АС на 17.06.2024г. За разлика от Гражданския процесуален кодекс - чл.17, ал.2, АПК не допуска упражняване на инцидентен контрол по валидността на административните актове и следователно в настоящото производство не подлежи на разглеждане въпросът за действителността на решението на АС във връзка с начина на гласуване. Ако и доколкото това решение представлява административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, то оспорването му следва да стане в отделно производство където компетентният съд да извърши преценката за допустимост на жалбата. Това обаче, не може да стане в настоящото производство, тъй като инцидентен контрол на административните актове по АПК не е допустим. Както жалбоподателката сама отбелязва, оспорването на нищожните административни актове не е ограничено със срок.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, ВТОРО ОТДЕЛЕНИЕ, 25^{-ти} състав,

РЕШИ

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. Й. Я. от [населено място] срещу РЕШЕНИЕ по Протокол №10/01.07.2024г. на Академичния съвет на Националната художествена академия, В ЧАСТТА с

която не е прието предложението на Катедрения съвет на Катедра „Рекламен дизайн“ и на Факултетния съвет на Факултета за приложни изкуства и дизайн на НХА за удължаване на трудовия договор на жалбоподателката, на основание §11 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за висшето образование.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на РБългария в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова